

списків номенклатурних номерів для фактичної перевірки, наступне їх документальне підтвердження, ретельний аналіз відхилень, причин їх появи, суттєве прискорення перевірки завдяки застосуванню комп'ютеризованої системи, а також спрощення звірки й контролю залишків активів та зобов'язань.

Список використаних джерел

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення 28.04.2026).

2. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text> (дата звернення 15.04.2026).

3. Круковська О.В. Удосконалення обліку, інвентаризації та контролю наявності та руху виробничих запасів на підприємствах. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 7. С. 58-61. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/7_2018/13.pdf (дата звернення 08.05.2026).

4. Фрундіна Л.І., Артюх О.В. Вдосконалення процесу інвентаризації шляхом застосування комп'ютерних технологій. *ΛΟΓΟΣ. ONLINE*. 2020. № 16. DOI 10.11232/2663-4139.16.64 (дата звернення 05.05.2026).

Баканова Д.В.,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
обліково-фінансового факультету
Науковий керівник – **Дубініна М.В.,**
д-р екон. наук, професор
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ОБЛІКОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Сучасні умови функціонування аграрних підприємств характеризуються підвищеною невизначеністю, що зумовлює зростання ролі інформаційного забезпечення управління. У таких умовах облікова політика набуває значення не лише як регламентуючий документ, а як інструмент формування якісної облікової інформації. Вона визначає принципи, методи та процедури ведення обліку, що впливають на достовірність фінансової звітності та ефективність управлінських рішень [1]. Облікова політика формує інформаційну модель підприємства, через

яку відображаються результати його діяльності. Від правильності її побудови залежить рівень довіри користувачів до фінансової інформації. Особливо це важливо для аграрного сектору, який має специфічні особливості господарювання. Тому питання її формування потребує глибокого наукового осмислення.

Розвиток теоретичних підходів до визначення сутності облікової політики свідчить про її трансформацію з формального набору правил у комплексний управлінський інструмент. У науковій літературі вона розглядається як система принципів і методів, що обираються підприємством самостійно з урахуванням особливостей діяльності [1]. Такий підхід підкреслює автономність суб'єкта господарювання у формуванні власної облікової системи. Водночас облікова політика виконує функцію стандартизації облікових процесів. Вона забезпечує єдність підходів до оцінки активів, зобов'язань і фінансових результатів. Це створює передумови для порівнянності даних у часі. Значення цього аспекту посилюється в умовах нестабільного економічного середовища.

Облікова політика безпосередньо впливає на процес формування облікової інформації та її використання у системі управління підприємством. Вибір конкретних методів обліку визначає структуру витрат, рівень прибутку та податкове навантаження [2]. Це свідчить про її активний вплив на фінансові результати діяльності. У межах аграрних підприємств такий вплив посилюється через сезонність виробництва та біологічну природу активів. Облікова політика дозволяє адаптувати облікову систему до цих особливостей. Вона забезпечує формування релевантної інформації для прийняття управлінських рішень.

Важливим аспектом є роль облікової політики у забезпеченні інформаційної прозорості підприємства. Вона визначає порядок розкриття інформації у фінансовій звітності та впливає на її якість. Від цього залежить можливість зовнішніх користувачів оцінити фінансовий стан підприємства. Для аграрного сектору це має особливе значення у контексті залучення інвестицій. Наявність чітко сформованої облікової політики підвищує довіру інвесторів і кредиторів. Вона виступає індикатором рівня організації облікового процесу. Це сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємства.

Критичний аналіз наукових підходів показує, що значна частина підприємств використовує формальний підхід до формування облікової політики. Це призводить до зниження її ефективності як інструменту управління. У багатьох випадках вона не враховує галузеві особливості аграрного виробництва. Відсутність індивідуалізації облікових рішень обмежує можливості управління інформаційними потоками. Це знижує якість управлінських рішень. Також спостерігається недостатній рівень

адаптації до змін зовнішнього середовища. Це свідчить про необхідність удосконалення підходів до її формування.

Особливості аграрного виробництва визначають специфіку формування облікової політики. До них належать сезонність, залежність від природних факторів та наявність біологічних активів. Ці фактори впливають на вибір методів оцінки та обліку. Облікова політика має враховувати ці особливості для забезпечення достовірності інформації. Вона повинна передбачати спеціальні підходи до обліку витрат і доходів. Це дозволяє більш точно відображати фінансові результати діяльності. У результаті підвищується ефективність управління підприємством.

Суттєвим є вплив облікової політики на управління ризиками підприємства. Вона дозволяє мінімізувати інформаційні, фінансові та податкові ризики [2]. У сучасних умовах це набуває особливої актуальності. Облікова політика забезпечує формування доказової бази для контролюючих органів. Це знижує ймовірність виникнення конфліктів із ними. Вона також сприяє підвищенню рівня фінансової стійкості підприємства. Це підтверджує її стратегічне значення в системі управління.

Важливим напрямом розвитку облікової політики є її адаптація до нестабільного економічного середовища. Вона має враховувати фактори невизначеності та ризиків і передбачати гнучкість у виборі облікових методів [2]. Облікова політика повинна оперативно реагувати на зміни законодавства та ринкових умов. Це забезпечує актуальність облікової інформації та підвищує якість управлінських рішень.

Організаційний аспект облікової політики визначає структуру облікового процесу та систему внутрішнього контролю. Він забезпечує узгодженість діяльності підрозділів і підвищує оперативність обробки інформації. У результаті формується ефективна система інформаційного забезпечення управління.

Методичний аспект охоплює вибір способів оцінки активів і зобов'язань, що впливає на достовірність фінансової звітності. У аграрних підприємствах важливо враховувати специфіку біологічних активів. Невідповідний вибір методів може викривлювати фінансові результати. Облікова політика має забезпечувати адекватне відображення господарських операцій.

Практика свідчить про недостатню деталізацію облікової політики на підприємствах. Відсутність чітких процедур створює ризики неоднозначного трактування операцій і знижує ефективність контролю. Це підвищує фінансові та податкові ризики і потребує удосконалення її змісту.

Важливим є забезпечення узгодженості між фінансовим і податковим обліком. Це дозволяє уникнути розбіжностей у відображенні операцій і сприяє оптимізації податкового навантаження. Для аграрних підприємств це має суттєве значення через галузеву специфіку.

Облікова політика виступає інструментом стратегічного управління, впливаючи на розвиток підприємства. Вона забезпечує інформаційну підтримку управлінських рішень і сприяє підвищенню ефективності діяльності. Інтеграція облікової політики з системою внутрішнього контролю забезпечує достовірність облікових даних і знижує ризики. Це підвищує якість управління та фінансову стійкість підприємства.

Постійне удосконалення облікової політики передбачає врахування змін законодавства та впровадження цифрових технологій. Це сприяє автоматизації обліку та підвищенню ефективності управління.

Облікова політика є ключовим фактором забезпечення фінансової стійкості аграрних підприємств. Вона формує достовірну інформаційну базу для управлінських рішень і сприяє ефективному використанню ресурсів.

Список використаних джерел

1. Годнюк І., Шевчук Н. Облікова політика та її вплив на діяльність підприємства в умовах воєнного стану // *Економічні горизонти*. 2023. № 2 (24). С. 110–118. DOI: [https://doi.org/10.31499/2616-5236.2\(24\).2023.281235](https://doi.org/10.31499/2616-5236.2(24).2023.281235).

2. Лайчук С. М., Поліщук І. Р. Облікова політика як інструмент забезпечення стійкості підприємства в умовах воєнної економіки // *Економіка, управління та адміністрування*. 2026. № 1 (115). С. 82–87. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2026-1\(115\)-82-87](https://doi.org/10.26642/ema-2026-1(115)-82-87).

3. Godniuk I., Shevchuk N. Облікова політика та її вплив на діяльність підприємства в умовах воєнного стану // *Economies' Horizons*. 2023. № 2 (24). С. 110–118. DOI: [https://doi.org/10.31499/2616-5236.2\(24\).2023.281235](https://doi.org/10.31499/2616-5236.2(24).2023.281235).

Балдинюк В.В.,

здобувачка вищої освіти групи МЗД-11дск,

Науковий керівник – **Крупельницька І.Г.,**

канд. екон. наук, доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

м. Вінниця

ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З ІНОЗЕМНИМИ ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ: ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Операції з іноземними постачальниками займають окреме місце в бухгалтерському обліку, бо тут підприємство працює не лише з товаром і оплатою, а й з валютою, митним оформленням, первинними документами, строками розрахунків і податковими наслідками. Звичайна купівля в українського постачальника переважно простіша: є договір, рахунок, накладна, оплата в гривні. У зовнішньоекономічній операції до цього